

Słowo wstępne

Pierwszy numer „Humanistyki i Przyrodoznawstwa” ukazał się 12 lat temu jako ogólnouczelniane pismo Akademii Rolniczo-Technicznej, następnie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Inicjatorami jego powstania byli profesorowie Zbigniew Hull i Witold Tulibacki. Intencją twórców „Humanistyki i Przyrodoznawstwa” było stworzenie czasopisma o charakterze interdyscyplinarnym, a owa programowa interdyscyplinarność służyć miała realizowaniu idei zbliżenia nauk humanistycznych i przyrodniczych. Pod redakcją prof. Z. Hulla ukazało się 11 numerów zawierających prace z zakresu: metodologii nauk przyrodniczych i humanistycznych, historii filozofii, filozofii przyrody, kognitywistyki, ekologii, ekofilozofii, filozofii kultury i bioetyki. Numer 12 (w zmienionej szacie graficznej) został przygotowany przez nowy Komitet Redakcyjny w składzie: prof. UWM Ewa Starzyńska-Kościszko (przewodnicząca), prof. UWM Jarosław Całka, dr Andrzej Kucner, dr Dariusz Liszewski (członkowie).

Nowy Komitet Redakcyjny pragnie kontynuować zasadniczą linię programową pisma, zgodną z podtytułem: „Interdyscyplinarny Rocznik Filozoficzno-Naukowy”. Mając na względzie zachowanie właściwych proporcji między publikacjami stricte filozoficznymi a naukowymi, chcemy zaprosić do współpracy nie tylko filozofów, ale w większym niż do tej pory zakresie także przedstawicieli nauk przyrodniczych. W swych początkach filozofia była bowiem uniwersalną nauką obejmującą wszelkie aspekty ludzkiego poznania. Pierwotna tożsamość filozofii z nauką (wiedzą), wobec postępującego przez wieki naturalnego procesu przyrastania wiedzy o człowieku i różnych aspektach rzeczywistości, została ostatecznie zerwana na początku XX wieku. Wówczas to najmłodsze wywodzące się z filozofii nauki, wzorując się na dyscyplinach, które już wcześniej uniezależniły się od filozofii, zyskały status dyscyplin autonomicznych. W pierwszej połowie XX wieku pojawiły się różne koncepcje stosunku filozofii do nauki. Od postulatu całkowitej autonomii filozofii wobec nauk szczegółowych, przez przekonanie, że odkrywanie prawdy dokonuje się zarówno przez stopniowy rozwój nauki, jak i filozofii, aż po neopozytywistyczną koncepcję, zgodnie z którą wszelkie problemy możliwe są do rozstrzygnięcia wyłącznie w oparciu o wiedzę dostarczaną przez nauki szczegółowe.

Współcześnie obserwujemy zjawisko ponownego umacniania się związków między filozofią a nauką. Przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych (zarówno teoretycznych, jak i empirycznych) coraz częściej wykraczają poza wąskie granice swych specjalizacji, stawiając ogólne, a więc filozoficzne pytania. Chcielibyśmy, aby nasze pismo było forum skupiającym zarówno filozofów, jak i tych spośród filozofujących przedstawicieli nauki, którym nieobca jest idea „trzeciej drogi”, ruchu intelektualnego dążącego do lepszego porozumienia i współpracy filozofii z nauką.

Ewa Starzyńska-Kościuszko